

Näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi.

Säädösten sujuvoittaminen: Jotakin uutta, jotakin vanhaa, jotakin lainattua?

Anssi Keinänen professori, Harriet Lonka yliopistotutkija, Kaisa Sinkkilä projektitutkija; Itä-Suomen yliopisto

Säädösten sujuvoittaminen on osa hyvää lainvalmistelua

Tämä Policy Brief perustuu pääministeri Juha Sipilän hallituksen Säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeen arvioinnin ensimmäisen vaiheen tuloksiin. Esitetyt havainnot perustuvat lainvalmistelijoiden ja säädösten sujuvoittamisen toimeenpanoryhmän jäsenten haastatteluihin (9 kpl), säädösten sujuvoittamisen kohteena olleiden hallitusten esitysten alustavaan analyysiin (191 kpl HE) sekä näiden pohjalta tehtyyn säädösten sujuvoittamisen terminologian tarkasteluun.

Säädösten sujuvoittaminen on pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmassa asetetun ”Digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen” painopistealueen yksi kärkihankke. Kärkihankkeen tavoitteeksi asetettiin säädöspolitiikan ohjauksen selkeyttäminen, sääntelyn nettomääräinen keventäminen ja säädöksille vaihtoehtoisten ohjauskeinojen käytön lisääminen. Tavoitteena on turhan sääntelyn purkaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen. Kärkihankkeessa asetettiin tavoitteeksi myös lainsäädännön arviointielimen perustaminen varmistamaan erityisesti vaikutusten arviointien laatua. Lainsäädännön arviointineuvosto aloitti toimintansa vuonna 2016.

Pyrkimys sääntelyn kehittämiseen ei ole itsessään mitään uutta. Suomi on perinteisesti sääntelyintensiivinen maa ja siksi ns. parempi sääntely vaihtoehtoisten sääntelykeinojen käytön lisäämiseen ja sääntelytaakan keventämiseen on ollut agendalla jo useamman hallituskauden ajan hallitusohjelmissa ja lainvalmistelun kehittämisprojekteissa. Suomessa ollaan tältä osin seurattu muita sääntelyn kehittämisessä aktiivisia maita, kuten Saksaa, Iso-Britanniaa, Hollantia ja Ruotsia.

Uutta sääntelyn kehittämisessä on kuitenkin ollut sen systemaattinen läpivienti valtioneuvostossa. Erityisen huomion kiinnittäminen asiaan nyt kärkihankkeen kautta on ollut hyödyllistä. Ministeriöissä käytännöt sujuvoittamisen toteuttamiseen eivät ole vakiintuneet ja sääntelyjärjestelmän kokonaisuuden koordinoinnissa on sujuvoittamisen näkökulmasta vielä paljon tehtävää.

SÄÄDÖSTEN SUJUVOITTAMISEN KÄRKIHANKE ARVIOINNIN KOHTEENA

Tavoitteena arvioida Sipilän hallituksen säädösten sujuvoittamisen kärkihan- ketta

Hankkeen tavoitteena on tuottaa tietoa säädösten sujuvoittamisen -kärkihankkeen toteutumisesta, sujuvoittamisen kohteista ja vaikutuksista sääntelyn kohdealoilla. Hankkeessa tuotetaan tietoa, miten säädösten sujuvoittamisen kohteet on valittu, minkälaisiin asioihin säädösten sujuvoittaminen on kohdistunut, mitkä ongelmat ovat olleet sujuvoittamisen taustalla, minkälaisia toimenpiteitä on tehty säädösten sujuvoittamiseksi sekä minkälaisiksi lainvalmistelijat kokevat oman osaamisensa, ja minkälaista tukea lainvalmistelijat ovat saaneet säädösten sujuvoittamishankkeiden aikana.

Hankkeessa tuotetaan suosituksia lainvalmisteluun ja säädösjohtamiseen säädösten sujuvoittamiseksi tulevaisuudessa. Säädösten sujuvoittaminen on nähtävä yli hallituskausien kestävä työ sääntelyn parantamiseksi. Sen vuoksi on tärkeää, että kärkihankkeen kokemuksista pystytään ottamaan oppia tulevaisuudessa.

Kuvaus kärkihankkeen toteuttamisesta

Hallitusohjelman Digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen –kärkitavoitteen työtä on koordinoitunut Toimintatapojen uudistamisen ministeriyöryhmä puheenjohtajinaan kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen sekä liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner. Säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeen vastuuministerinä on toiminut liikenne- ja viestintäministeri ja kärkihankkeen toimeenpanoryhmän puheenjohtajana liikenne- ja viestintäministeriön valtiosihteeri. Säädösten sujuvoittamisen toimeenpanoryhmässä on ollut edustus kaikista ministeriöistä ja se on koonnut yhteen tiedot eri ministeriöiden säädösten sujuvoittamisen hankkeista. Ryhmä on säädösten sujuvoittamisen koordinoinnin lisäksi tarjonnut tärkeän foorumin lainvalmistelun yhteistyön kehittämiseen ja hyvien käytänteiden jakamiseen valtioneuvoston tasolla.

Säädösten sujuvoittaminen on osa säädöspolitiikkaa

Tietoisuus sääntelyn aiheuttamista kustannuksista on lisääntynyt ja noussut viime vuosina pääasialliseksi kohteeksi sääntelyn laadun kehittämisessä. Sääntelyllä on vaikutusta esimerkiksi yritysten kilpailukykyyn, tuottavuuteen ja työllistämismahdollisuuksiin. Kansalaisille sääntely luo moninaisia velvoitteita ja rajoitteita, jotka aiheuttavat erilaisia kustannuksia ja jotka voivat olla myös epäsuhdassa lainsäädännön varsinaisen tarkoituksen kanssa. **Sääntelytaakka** on seurausta kaikista pakollisista, laeissa tai muissa säädöksissä julkisyhteisöille, elinkeinoelämälle ja yksilöille säädetyistä velvoitteista ja niiden laatimisesta. **Hallinnollista taakkaa** aiheuttaa erityisesti yrityksille niistä tietojenkeräämis- ja antovelvoitteista, jotka niiden on tuotettava sääntelyn velvoittamina.

Kärkihankkeen tavoite turhan sääntelyn purkamisesta ja hallinnollisen taakan keventämisestä liittyy tiiviisti **säädöspolitiikkaan**. Säädöspolitiikka tarkoittaa koko sitä prosessia, minkä kautta säädöksiä valmistellaan ja toimenpiteitä sääntelylle asetettuun tavoitettiin pääsemiseksi

määritellään. Säädösten läpikäyminen ja turhien sääntelykustannuksien karsiminen ovat tärkeä osa säädöspolitiikkaa, jonka tärkeä tavoite on sääntelyn laadun parantaminen yli hallituskausien. Toisaalta sääntelyn parantamisessa on huomioitava muutkin asiat kuin sääntelykustannukset, kuten sääntelyn tuottama hyöty eri osapuolille sekä sääntelyn oikeusvarmuus ja ennakoitavuus.

Alustavia tuloksia kärkihankkeen arvioinnista

Säädösten sujuvoittamisen laajuus vaihtelee

Kärkihankkeeseen valitut hallituksen esitykset poikkeavat toisistaan laajuudeltaan ja merkittävyydeltään. Osassa säädöshankkeita toteutetaan **kokonaisuudistuksia**, joilla on varsin mittavia vaikutuksia kohdealallaan, kuten liikenteen palveluiden kokonaisuudistukset liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla sekä ammatillisen koulutuksen uudistus opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla.

Joissakin säädösten sujuvoittamisen hallituksen esityksissä muutokset ovat lähinnä **tekniisiä säädöshuollollisia toimenpiteitä**, ja joissakin hallituksen esityksissä säädösten sujuvoittamiseksi on määriteltä jokin hallituksen esityksen kokonaistavoitteiden kannalta vähäisempi toimenpide, kuten yksittäisten säännösten siirtäminen toisesta säädöskokoelmasta yhteen säädöskokonaisuuteen.

Myöskään **säädösmuutosten määrä** sinänsä ei ole suoraan yhteydessä muutosten (yhteiskunnalliseen) merkittävyyteen. Samassa hallituksen esityksessä voi myös olla erisuuntaisia keventämisen ja kiristämisen tavoitteita eri tahoille, kuten liikenne- ja viestintäministeriön esityksessä, jossa säädetään myönnettäväksi vanhan auton ostajalle romutuspalkkio sekä uuden auton hankintatuki, kun samaan aikaan autoalan toimijoille esitetään osallistumista romutuspalkkion maksamiseen.

Ministeriöt ovat itse arvioineet, että reilussa puolessa säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeen hallituksen esityksissä vaikutukset ovat kohtalaiset ja noin 23 %:ssa hankkeista suuria.

Säädösten sujuvoittamista ministeriöissä on kuvattu norminpurku.fi sivustolla.

Säädösten sujuvoittamisen toimenpiteet ovat moninaiset

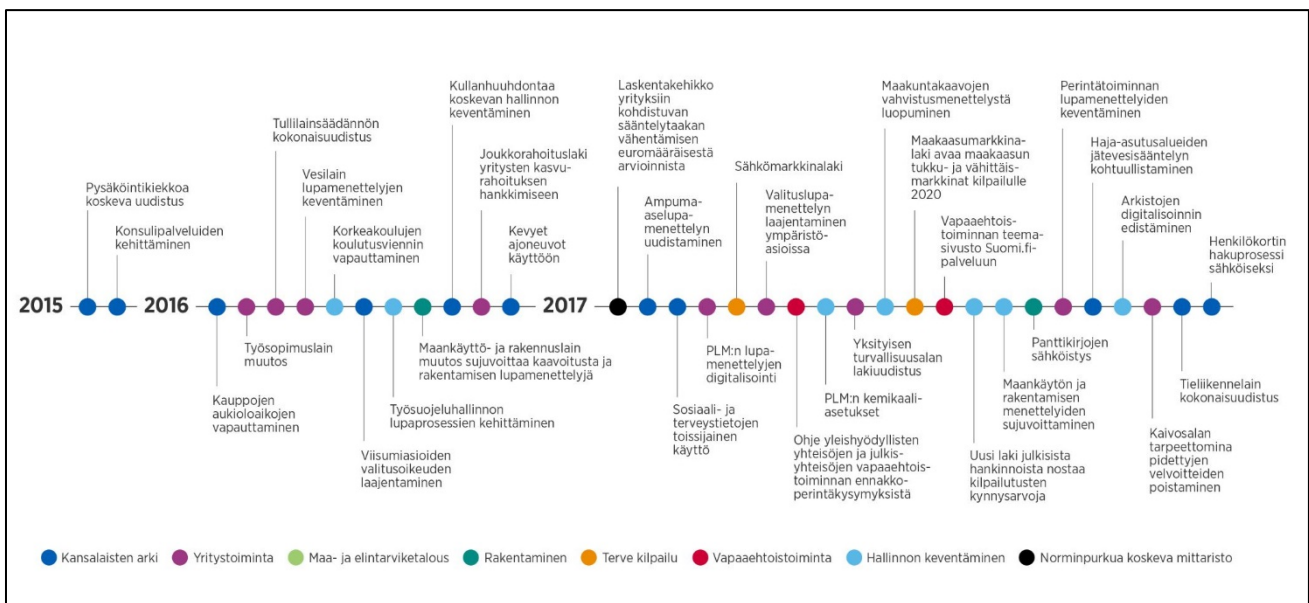
Säädösten sujuvoittamista on voitu toteuttaa monella tapaa. **Säädösten purkamisen** on kyseessä silloin, kun pääasiassa tarpeettomaksi jääneitä ja vanhentuneiksi kuvattuja säännöksiä, joita ei käytännössä enää sovelleta, kumotaan. Toisaalta esimerkiksi kauppojen aukiolojen vapauttaminen on esimerkki sääntelyn purkamisesta, jossa vaikutukset ovat merkittäviä.

Säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeessa on myös sellaisia hallituksen esityksiä, joilla **luodaan kokonaan uutta lainsäädäntöä**. Kokonaan uutta lainsäädäntöä luovat hallituksen esitykset sisältävät pääasiassa sääntelyä, joka synnyttää markkinamahdollisuuksia. Keskeisenä uuden lainsäädännön sisältönä säädösten sujuvoittamisen hankkeissa luotiin sähköisiä tietovarantoja julkisen ja yksityisen sektorin rajapintaan. Tämänkaltaisilla säädöshankkeilla pyritään helpottamaan hallinnon, kansalaisten ja yritysten toimintaa ja arkea.

Säädösten sujuvoittamisessa voi olla kyse myös **säädösten uudistamista**. Uudistaminen on luonteeltaan esimerkiksi **teknisluonteista uudistamista** ja **säädösten selkeyttämistä** säädösten tulkinnan ja soveltamisen helpottamiseksi. Esimerkki tällaisesta on säännösten kokoaminen yhdeksi säädöskokoelmaksi tai säännösten ajan myötä vanhentuneeksi käyneen kirjoitusasun muokkaaminen ymmärrettävämmäksi ja täsmällisemmäksi.

Pyrkimys hallinnollisen taakan keventämiseen näkyi yhtenä keinona säädösten sujuvoittamisessa. Hallinnollista taakkaa pyrittiin keventämään esimerkiksi **sähköisten tietovarantojen hyödyntämisen avulla** toiminnoissa tai eri viranomaisten tiedonvaihdon ja yhteistyön edistämiseksi. Yrityksille kohdistuvien hakemus- ja raportointivelvollisuuksien tai muuhun viranomaisvalvontaan ja velvollisuuksiin liittyvän hallinnollisen taakan keventämiseksi hallituksen esityksissä hyödynnettiin laajasti **sähköisten prosessien käyttöönottoa**. Esimerkkeinä voidaan mainita sähköisten laivapäiväkirjojen mahdollistaminen meriliikenteen toimijoille. Säädös- ja muutoksilla pyrittiin myös muulla tavoin helpottamaan prosesseja, kuten yksinkertaistamalla tai keventämällä erilaisten tukien hakemista esimerkiksi määräaikoja joustavoittamalla tai poistamalla ilmoitus- tai rekisteröintivelvollisuuksia.

Kärkihankkeessa yhdeksi säädösten sujuvoittamisen tavaksi oli määritelty **lupa- ja valitusprosessien sujuvoittaminen**. Erityisesti lupa- ja valitusprosessien kehittämisestä oli kyse sisäministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön sekä ympäristöministeriön hallituksen esityksissä. Hallituksen esityksissä säädösmuutokset koskevat pääasiassa erilaisten valvonta- ja lupa-asioiden **viranomaismenettelyjen kehittämistä joustavammaksi ja nopeammaksi** sähköistä asiointia lisäämällä sekä joustavoittamalla lupien määräaikoja esimerkiksi pidentämällä lupien enimmäiskestoja tai säätämällä niistä toistaiseksi voimassa oleviksi. Useissa hallituksen esityksissä ehdotettiin **lupamenettelyiden keventämistä ilmoitusmenetelviksi**.

Kuvio 1. Säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeen tuloksia 2015–2017 (lähde LVM)

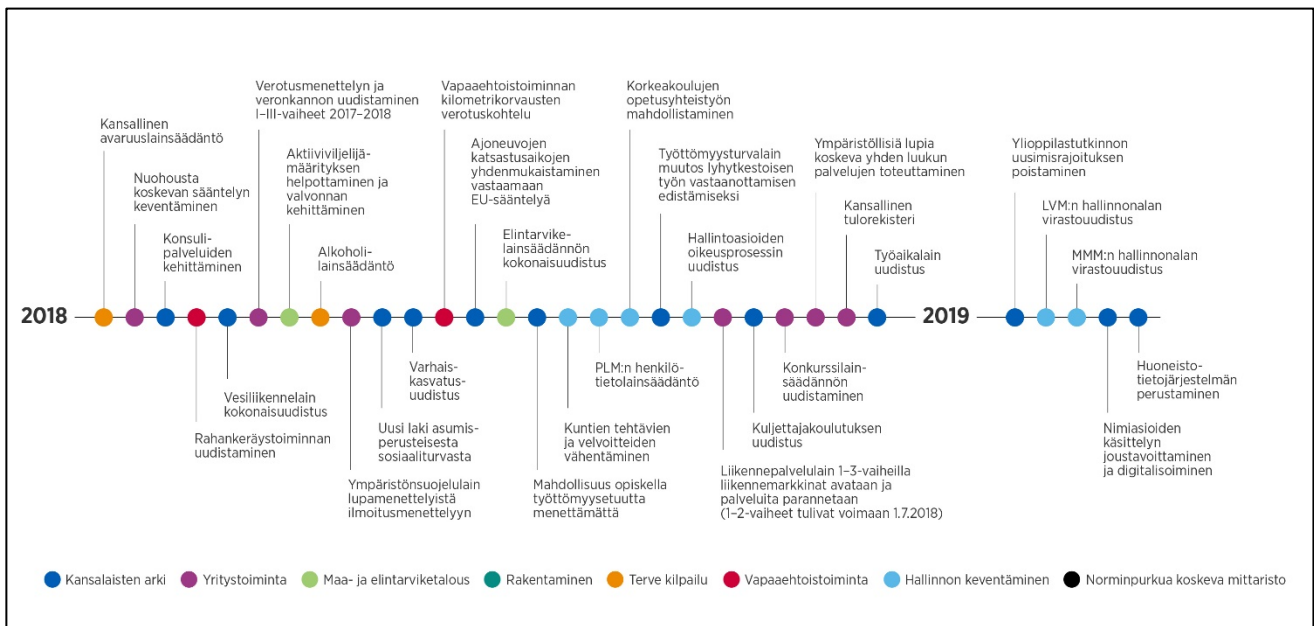
Säädösten sujuvoittamisella selvä yhteys työllisyyden ja kilpailukyvyyn parantamiseen

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmassa asetettiin viisi painopistealuetta, joita konkretisoivat 26 kärkihanketta. Erityisesti säädösten sujuvoittamisen hallituksen esitykset näyttävät edistävän työllisyyden ja kilpailukyvyyn painopistealueen tavoitteita kilpailukykyä vahvistamalla ja

elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla. Lisäksi useissa säädösten sujuvoittamisen hankkeissa oli kyse Työn vastaanottamista estävien kannustinloukkujen purkaminen ja rakenteellisen työttömyyden alentaminen -kärkihankkeen mukaisista tavoitteista. Säädösten sujuvoittamisen säädöshankkeista voidaan havaita, että suurin osa säädösten sujuvoittamisen toimenpiteiden vaikutuksista kohdistuu yrityksiin.

Toinen säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeen tavoitteille läheinen hallitusohjelman tavoite on Digitalisaatio, kokeilut ja normien purku -painopistealueella Digitalisoidaan julkiset palvelut -kärkihankke. Digitalisaatio näyttäytyykin keskeisenä välineenä sääntelyn, julkishallinnon ja yhteiskunnan uudistamisessa myös säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeen säädösehdotusten perusteella. Suurelta osin esimerkiksi sääntelyn täytäntöönpanon kehittämisessä pyritään hyödyntämään sähköistä asiointia sekä sähköisiä tietovarantoja. Säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeella on myös yhteys Rakennetaan digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristö -kärkihankkeen välillä. Useissa säädöshankkeissa luotiin digitaalisia markkinaympäristöjä, kuten liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla, josta säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeessa oli vahva edustus.

Kolmanneksi säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeella on yhteys Biotalous ja puhtaat ratkaisut -painopistealueeseen. Erityisesti se koskettaa Suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi, kauppatase ja sininen biotalous nousuun -kärkihanketta.

Kuvio 2. Säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeen tuloksia 2018–2019 (lähde LVM)

Sujuvoittamisen kärkihankkeen lisäarvo

Kärkihankkeen keskeinen lisäarvo on ollut siinä, että se on tuonut säädösten sujuvoittamisen laajempaan keskusteluun. Vaikka hankkeen alkuvaiheessa käyttöön otettu 'norminpurku' yksinkertaisti ehkä turhaan keskeistä sanomaa, on kuitenkin sekä hallinnon että suuren yleisön piirissä herätty miettimään, missä tapauksissa tarvitaan lain tasoista sääntelyä.

Toimeenpanoryhmän työskentelyssä havaittiin ministeriöiden kesken eroja tyylissä, millä säädöshankkeita kärkihankkeen piiriin valittiin. Tämä heijasteli myös eroja ministeriöiden tavassa

tarkastella sujuvoittamista ja norminpurkua ylipäänsä sekä sitä, mitä he sujuvoittamishankkeesta itse odottivat. Työryhmän työn koettiin keskeisesti edistäneen ministeriöiden yhteistyötä lainvalmistelun kehittämisessä.

Aloite sujuvoittamiseen

Haastatteluissa lainvalmistelijat korostivat, että sääntelyn sujuvoittaminen on osa normaalia lainvalmistelua. Säädöshanketta aloitettaessa tulee aina pohtia, mikä on sääntelyn tarve ja onko olemassa laintasoiselle sääntelylle vaihtoehtoisia keinoja. Tämä pohdinta liittyy keskeisesti lakihankkeen esivalmisteluun ja myös lainsäädännön vaikutusarvioinnin prosessiin.

Lainvalmistelijat näkivät kannan ottamisen sääntelyn tarpeeseen ja siten myös sujuvoittamisen toimenpiteisiin tärkeänä osana lainvalmistelun johtamista ministeriöissä.

Sujuvoittaminen on osa kokonaisuutta

Haastateltujen lainvalmistelijoiden näkökulmasta sujuvoittaminen näyttäytyi laajalti uudenaikaisena toiminnan ohjauksen ajattelutapana. Usein sujuvoittaminen on aivan arkista säädöshuoltoa, mutta samalla se vie eteenpäin lainsäädännön kehittämistä paremmin ymmärrettäväksi ja toimivammaksi.

Sujuvoittamisen keskeinen merkitys ei ole yksittäisissä toimenpiteissä tai numeerisessa pykälän vähentämisessä vaan olennaisesti kulloisenkin säädännön tarkoituksen ymmärtämisessä. Tällöin erilaiset sääntelyn keinot ja toisaalta muun kuin normiohjauksen keinot tulevat merkitykselliseksi pohdittaessa, miten sääntelyn vaikuttavuus voi parantua ja lainsäädännön vaikutukset kehittyä toivottuun suuntaan. Yhtäältä tämä vaatii lainvalmistelijoiden osaamisen parantamista erilaisten sääntelykeinojen ja -ratkaisuiden toimivuudesta sekä toisaalta sitä, että poliittinen johto ei linjaisi säädösratkaisuita ennen virkavalmistelussa tehtyjä selvityksiä.

Digitalisaatiota käytettiin monella hallinnonalalla esimerkkinä uusista toimintamalleista, joiden kautta tarve yksityiskohtaiselle sääntelylle ja ohjaukselle vähenee. Digitalisaation kautta esimerkiksi sekä viranomais- että yksityisten toimijoiden kustannukset voivat laskea yhtä aikaa.

Sujuvoittaminen osana säädösjohtamista

Säädösjohtamisen kannalta sujuvoittaminen nähdään sääntelyn tarpeen arviointina suunnitelmallisesti osana lainvalmistelun prosessia. Tärkeänä lainvalmistelijat pitävät ministeriöissä sujuvoittamisen merkityksen ymmärtämistä ja tämän tuomista esiin lainvalmistelun johtamisessa.

Sääntelytarpeen ymmärtäminen ja sääntelyn kehittäminen vaativat ministeriöissä aktiivista otetta ja oman hallinnonalan jatkuvaa ja monipuolista seuranta- ja lainvalmisteluresursseista ja -osaamisesta huolehtimista. Tässä ministeriöiden kansliapäälliköillä ja erityisesti ministeriöiden lainsäädäntöjohtajilla on merkittävä rooli. Tärkeää on ote kokonaisuuden ohjaamiseen: tarvitaan myös lain toimeenpanon uusien käytänteiden juurruttamista alaiseen hallintoon, kuntiin ja ylipäänsä sääntelyn kohteille.

Sääntelyn sujuvoittamisen säädöspoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan aktiivista otetta sekä ministeriöiden virkamies ja poliittisessa johdossa että yleisesti valtioneuvoston ja eduskunnan piirissä.

Johtopäätökset

- **Säädösten sujuvoittaminen ei sinällään ole uusi asia.** Sujuvoittamista on tehty osana säädösvalmistelua aikaisemminkin ja erilaisia toimenpideohjelmia säädösvalmistelun laadun ja sääntelyn kehittämiseksi on ollut aikaisempien hallitusten ohjelmissa. Sääntelyn laadun parantamisen yhteydessä on käytetty erilaisia termejä viittamaan erilaisiin säädösten sujuvoittamisen näkökulmiin ja painotuksiin.
- **Uutta säädösten sujuvoittamisessa pääministeri Sipilän hallituskaudella on sen systemaattisempi läpivienti valtioneuvostossa:** säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeen toteuttamisessa on pyritty **osallistamaan koko valtioneuvosto aikaisempaa enemmän.** Hyvien käytänteiden jalkauttamisessa säädösten sujuvoittamisen toimeenpanoryhmän kaltaisella toimijalla voi olla merkittävä rooli myös tulevaisuudessa.
- **Raportointi säädösten sujuvoittamisesta on kehittynyt hallituskauden aikana,** mutta edelleen ministeriöiden välillä on eroja esimerkiksi sen suhteen, mitkä säädöshankkeet ilmoitetaan säädösten sujuvoittamisen toimenpiteeksi. Tästä seuraa, että pelkästään ministeriöiden itsensä raportoimien toimenpiteiden perusteella ei saada kokonaiskuvaa säädösten sujuvoittamisen toiminnasta.
- **Säädösten sujuvoittaminen on osa normaalia säädösvalmistelua.** Säädösvalmistelun kehittämiseksi olisi tärkeää tunnistaa, mitä toimenpiteitä on tehty säädösten sujuvoittamisen kattokäsitteen alla eri ministeriöissä. Tärkeä kehityshaaste on, että ministeriöissä tunnistettaisiin nykyistä systemaattisemmin lainsäädäntö, joka vaatii kulloinkin toimenpiteitä sääntelykustannusten karsimiseksi.

Suosituksia

- Tulevaisuudessa sääntelyn kehittämisessä tulisi edetä kahdella tavalla. **Tärkeintä on lisätä osaamista ministeriöissä sääntelyn kehittämisestä ja luoda systemaattisempi toimintamalli hyvien käytänteiden tunnistamisessa sekä käytänteiden leviittämisessä sekä ministeriöiden sisällä että välillä.** Toiseksi sääntelyn kehittäminen tulisi olla enemmän ilmiöpohjaista, poikkihallinnollista. Tällöin yhteiskunnan kanalta tärkeitä ilmiöitä ja tavoitteita, kuten ilmastonmuutosta, digitalisaatiota ja työllisyysastetta tarkasteltaisiin **kokonaisvaltaisemmin poikkihallinnollisesti sääntelyn kehittämisen näkökulmasta.**
- Sääntelyn kehittäminen edellyttää valtioneuvostotasolla systemaattisempaa toimintatapaa yli hallituskausien. **Kaikissa ministeriöissä tulisikin olla lainsäädäntöjohtaja,** jonka tehtäviin kuuluisi ministeriön alaan kuuluvien säädösten uudistamisen tarpeiden tunnistamisen koordinointi, tietämyksen lisääminen lainsäädännön kehittämisen hyvistä keinoista ministeriön sisällä sekä ministeriöiden välisen yhteistyön kehittäminen sääntelyn parantamisessa.
- **Lainsäädännön kehittäminen systemaattisempaan toimintaan lisää tarvetta sääntelyn jälkiarvioinneille.** Suomessa ministeriöt eivät tee systemaattisesti lainsäädännön jälkiarviointeja, eikä jälkiarviointeja huomioida hallituksen esityksissä kattavasti.

- **Säädösvalmistelijoiden koulutuksessa tulisi paremmin nostaa esille sääntelykustannukset** suhteessa sääntelyn tavoitteisiin ja hyötyihin sekä mahdollisuudet vähentää sääntelystä aiheutuvaa taakkaa eri toimijoille.

Lisätietoja:

Professori Anssi Keinänen on lainsäädäntötutkimuksen ja empiirisen oikeustutkimuksen professori Itä-Suomen yliopiston oikeustieteiden laitoksella. Hän on tutkimuksissaan keskittynyt lainvalmistelun laatua sekä lainsäädännön täytäntöönpanoa ja valvontaa koskeviin teemoihin. Lisätietoja: <http://www.uef.fi/fi/web/oikeustieteet/anssi-keinanen>

Filosofian tohtori Harriet Lonka työskentelee lainsäädäntötutkimuksen yliopistotutkijana Itä-Suomen yliopiston oikeustieteiden laitoksella. Hänen tutkimusaiheitaan ovat strategioiden vaikutus lainsäädännön muotoutumiseen, Kiinan elintarvikelainsäädäntö sekä varautumisen lainsäädännön tutkimus. Lisätietoja: <https://www.uef.fi/fi/web/oikeustieteet/harriet-lonka>

YTM Kaisa Sinkkilä työskentelee projektitutkijana lainsäädäntötutkimuksen tutkimusryhmässä Itä-Suomen yliopiston oikeustieteiden laitoksella. Hänen tutkimusintressinsä kohdistuvat lainvalmistelun sekä hallintoajattelun ja -kulttuurin kysymyksiin. Lisätietoja: <https://www.uef.fi/web/oikeustieteet/kaisa-sinkkila>

Säädösten sujuvoittaminen -hanke osana valtioneuvoston vuoden 2018 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja:

lainsäädäntöjohtaja Pasi Järvinen

Työ- ja elinkeinoministeriö: pasi.jarvinen@tem.fi

Lain Sääädäntötutkimus a S keleen edellä

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND